

س م ن

رژا غفاریت مدراس علمي ايران
تتمت مدارك

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دانشکده پرستار - مامائز

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری

(گرایش آموزش مدیریت)

عنوان:

بررسی نگرش معلولین، جانبازان و کارکنان آسایشگاه معلولین شهید فیاض
بخش و مرکز توانبخشی جانبازان امام خمینی شهر مشهد، پیرامون ازدواج

۴ / ۱۰ / ۱۳۸۱

رژا غفاریت مدراس علمي ايران
تتمت مدارك

استاد راهنما:

جناب آقای علیرضا دانش

استاد مشاور تخصصی:

جناب آقای دکتر آقامحمدیان

استاد مشاور آمار:

جناب آقای دکتر مبینا... اسماعیلی

۴۵۷۸۷

نگارش:

هادی فیهوشانی

۱۳۸۰

بسمه تعالی

ما امضاء کنندگان ذیل این پایان نامه را تأیید کرده ایم.

عنوان

بررسی نگرش معلولین، جانبازان و کارکنان آسایشگاه معلولین
شهید فیاض بخش و مرکز توانبخشی جانبازان امام خمینی پیرامون ازدواج

توسط: هادی فیه‌شانی

استاد راهنما: علیرضا دانش

استاد مشاور تخصصی: دکتر آقامحمدیان شعرباف

استاد مشاور آمار: دکتر حبیب‌الله اسماعیلی

استاد ناظر: مجید مسن‌پور

استاد ناظر: مسین مسن‌آبادی

معاون آموزشی دانشکده: سعید فقیه

معاون پژوهشی دانشکده: (باب لطیف نژاد)

مسئول دوره‌های کارشناسی ارشد: اعظم فاضل

این پایان نامه به دانشکده پرستاری و مامایی تحویل داده شد.

علیرضا دانش

رئیس دانشکده پرستاری و مامایی

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

سپاس:

سپاس و ستایش ذات بی‌همتای پروردگار را که بر کالبد بی‌جان جهان، هستی بخشید و نور میات را بر سرتاسر عالم گسترانید و انسان را پدید آورد و با آفرینش اشرف انسانها، فاطمه انبیاء محمد مصطفی نعمتش را بر انسان کامل کرد.

درود و سلام بر:

فاطمه (ع) نیلوفر پاک باغ رسول (ﷺ) و علی (ع) هم‌تای زهرا بی‌بتول (ع)

یگانه زوجه‌ی که زندگیشان ارمغانی است برای چگونه زیستن و چلچراغی برای آنانکه از پی آن دو می‌روند.

اکنون که پژوهش اینجانب به اتمام رسیده است بر خود لازم می‌دانم از مفضل یکایک بزرگوارانی که از کمک و معلوماتشان جهت انجام این پژوهش سود برده‌ام تشکر و قدردانی نمایم، بویژه:

۱- استاد محترم (ره‌نما) جناب آقای علیرضا دانش که علی‌رغم مسئولیت و مشغله کاری فراوان که بعنوان ریاست دانشکده داشتند با صبر و موصله مرا در پیمودن این راه یاری نموده و با اعمال نقطه نظرهای دقیق خود این پایان‌نامه را غنا بخشیدند.

۲- استاد محترم مشاور تفصیحی جناب آقای دکتر حمیدرضا آقامحمدیان شعریان که با صبر و روئى گشاده و با نکته سنجی مرا در تهیه این پژوهش رهنمون بودند.

۳- استاد محترم مشاور آمار جناب آقای دکتر حبیب ا... اسماعیلی استاد محترمی که بر فورد فوب و محبت آمیزش در مواردی که جهت مشورت از حضورشان کسب فیض نموده، مرا در پیمودن این راه علی‌رغم مشکلات، مصمم‌تر سافت.

۳- اساتید بزرگوار و ارجمندی که این پژوهش حاصل راهنمایی‌های آنان است، بخصوص جناب آقای سعید فقیه معاونت آموزشی دانشکده، سرکار خانم ربابه لطیف‌نژاد معاونت پژوهشی دانشکده، سرکار خانم اعظم فاضل مسئول دوره‌های کارشناسی ارشد دانشکده و همچنین جناب آقای سیدرضا مظلوم که توجه فاص و راهنمایی‌های بی‌دریغ ایشان موجب حمایت علمی و افزایش انگیزه در اینجانب شد و اما در اینجا لازم است از استاد گرامی سرکار خانم پوری هوشمند که همچون معلمی فداکار طی این پندسال تمصیل هیچگاه از لطف و راهنمایی ارزنده و سازنده خویش ما را محروم نفرمودند و همیشه ملال مشکلات علمی و شفصی دانشجویان بوده و از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کردند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم. همچنین وظیفه خود می‌دانم سپاس و تشکر خود را تقدیم افراد ذیل بنمایم:

- ۱- مسئولین، کارکنان و توان‌فواهان آسایشگاه محلولین شهید فیاض‌بخش مشهد که فالصانه در انجام پژوهش همکاری داشتند و من در تمام مراحل پژوهش از نظرات آنان سود جستم.
- ۲- مسئولین، کارکنان و جانبازان مرکز توانبخشی جانبازان امام خمینی مشهد که صمیمانه مرا در جمع خود پذیرفتند و بدون همکاری ایشان این پژوهش شکل نمی‌گرفت.
- ۳- مسئولین بنیاد جانبازان تهران، مشهد و قم بخصوص حاج آقای عالمی معاونت فرهنگی بنیاد جانبازان شهرستان قم و جناب آقای نصیری مشاور خانواده بنیاد جانبازان قم.
- ۴- کارکنان موسسه ارمغان تلاش که در تایپ پایان نامه مرا یاری نمودند.

والسلام

هادی خوبشانی

این اثر را خالصانه تقدیم می‌کنم به:

پدر و مادر بزرگوارم

کسانی که همیشه چون کوه
پشتیبانم بوده‌اند و با آرزوی اینکه
فداوند نعمت وجودشان را هیچگاه از
من دریغ ننماید.

و خواهران و برادران عزیزم

تقدیم به:

همسر مهربان و صبورم

که با فداکاری و بردباری او رنج
پیمودن این راه آسان گشت

تقدیم به:

امیر مهدی

ستاره آسمان زندگی

که شکوفه لبخندش، توانی چند
صد باره در راه کسب علم به من داد.

چکیده

زمینه: ازدواج یک پیمان مقدس است که در میان تمام اقوام و ملل و تمام زمان‌ها و مکانها وجود داشته است. همه ادیان الهی به ویژه دین مبین اسلام بر این سنت دیرینه و نیاز و خواست زن و مرد تأکید بسیار دارند. با توجه به فواید و آثار مهمی که ازدواج برای همه انسانها به ویژه معلولین دارد و با عنایت به اینکه در زمینه ازدواج، مشکلات معلولین و جانبازان از افراد دیگر بیشتر می‌باشد بایستی در جهت تسهیل و تأمین ازدواج ایشان کوشید.

این پژوهش به منظور بررسی نگرش معلولین، جانبازان، کارکنان آسایشگاه معلولین و کارکنان آسایشگاه جانبازان پیرامون انگیزدهای ازدواج، موانع و محدودیت‌های ازدواج، معیارهای انتخاب همسر، عوامل تحکیم روابط زناشویی در جانبازان و معلولین انجام شده است.

روش کار: این پژوهش مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی است که بر روی ۱۲۹ نفر از معلولین و ۱۲۹ نفر از کارکنان آسایشگاه معلولین شهید فیاض‌بخش و ۸۱ نفر از جانبازان و ۳۵ نفر از کارکنان آسایشگاه جانبازان شهر مشهد انجام شده است. داده‌های پژوهش بوسیله یک پرسشنامه پژوهشگر ساخته و مقیاس عزت‌نفس جمع‌آوری شدند. این داده‌ها به وسیله تست‌های آماری کای دو، آزمون تی، آنالیز واریانس یک‌طرفه، آزمون تاو بی‌کندال، تحلیل لگاخطی، کروسکال والیس، من‌ویتنی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج پژوهش: نتایج این پژوهش نشان داد که نگرش معلولین، جانبازان، کارکنان آسایشگاه معلولین و کارکنان آسایشگاه جانبازان پیرامون ازدواج، علیرغم اینکه در بعضی موارد همسو بوده در اکثر موارد همسو نمی‌باشد به ویژه نگرش کارکنان با معلولین و جانبازان متفاوت می‌باشد. شاید علت این اختلاف عدم برقراری ارتباط صحیح، مؤثر و صمیمانه کارکنان با مددجویان باشد که نتوانسته‌اند آنها را به خوبی درک نمایند.

پیشنهادهای: یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده نگرش گروه‌های مورد مطالعه پیرامون ازدواج بخصوص نگرش جانبازان و معلولین در مورد موانع و محدودیت‌های ازدواج خودشان می‌باشد، لذا توجه مسئولین دست‌اندرکار معلولین و جانبازان در سازمان بهزیستی و بنیاد جانبازان در جهت تسهیل و رفع موانع و محدودیت‌های ازدواج آنان، مهم به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: ازدواج، معلولین، جانبازان.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

صفحه عنوان

صفحة تأييدیه پایان نامه

سپاس

چکیده پژوهش

فهرست مطالب

فهرست جداول

فهرست نمودارها

فصل اول

۱..... بیان مسئله

۱۸..... اهداف پژوهش

هدف کلی:

۱۸..... اهداف جزئی:

۱۸..... سؤالات پژوهش

۱۹	تعریف واژه‌ها
۲۱	پیش‌نرخها

فصل دوم

۲۳	چهارچوب پنداشتی
۳۶	مروری بر مطالعات انجام شده

فصل سوم

۴۸	روش پژوهش
۴۸	نوع پژوهش
۴۸	جامعه پژوهش
۴۹	نمونه پژوهش
۴۹	محیط پژوهش
۴۹	متغیرهای مورد مطالعه
۵۰	محدودیت‌های پژوهش
۵۰	ابزار پژوهش
۵۱	روش‌روائی و پایائی ابزار پژوهش
۵۲	نحوه بکارگیری ابزار
۵۳	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۵۳	ملاحظات اخلاقی

آرژان اطلاعات آرژان علمی ۵۳
تیم آرژان

فصل چهارم

۵۵	یافته‌های پژوهش
۵۵	جداول و نمودارها

فصل پنجم

۱۱۵	خلاصه یافته‌ها
۱۱۶	بحث و بررسی یافته‌ها
۱۱۹	اهداف پژوهش
۱۳۷	یافته‌های جانبی پژوهش
۱۴۸	نتیجه‌گیری نهایی
۱۴۹	کاربرد نتایج
۱۵۰	پیشنهادات برای پژوهش‌های آینده
۱۵۱	توصیه‌ها
۱۵۳	منابع
	چکیده

پیوست‌ها

فهرست جداول

صفحه

عنوان

۵۶	جدول (۱-۴): مقایسه میانگین سن گروه‌های مورد مطالعه
	جدول (۲-۴): توزیع فراوانی معلولین و کارکنان آسایشگاه معلولین مورد مطالعه بر
۵۸	حسب جنس
	جدول (۳-۴): توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب وضعیت تأهل به تفکیک
۵۹	گروه‌های مورد مطالعه
	جدول (۴-۴): توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب سطح تحصیلات به تفکیک
۶۱	گروه‌های مورد مطالعه
	جدول (۵-۴): توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب مدت تأهل به سال به تفکیک
۶۲	گروه‌های مورد مطالعه
۶۴	جدول (۶-۴): مقایسه میانگین مدت تأهل گروه‌های مورد مطالعه
	جدول (۷-۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین متأهل مورد مطالعه بر حسب
۶۵	وضعیت اشتغال
	جدول (۸-۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین شاغل مورد مطالعه بر حسب شغل
۶۶	آنها

جدول (۳-۹): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب میزان درآمد ماهیانه.....	۶۷
جدول (۴-۱۰): مقایسه میانگین درآمد ماهیانه جانبازان و معلولین مورد مطالعه	۶۹
جدول (۴-۱۱): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین غیر شاغل مورد مطالعه بر حسب علت عدم اشتغال.....	۷۰
جدول (۴-۱۲): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب مدت معلولیت یا جانبازی.....	۷۱
جدول (۴-۱۳): مقایسه میانگین مدت جانبازان یا معلولیت جانبازان و معلولین مورد مطالعه.....	۷۲
جدول (۴-۱۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب علت معلولیت و یا جانبازی.....	۷۴
جدول (۴-۱۵): توزیع فراوانی کارکنان آسایشگاه جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب شغل آنها.....	۷۵
جدول (۴-۱۶): مقایسه میانگین سابقه کار کارکنان آسایشگاه جانبازان و معلولین مورد مطالعه.....	۷۷
جدول (۴-۱۷): مقایسه میانگین رتبه‌های هر یک از انگیزدهای ازدواج معلولین و جانبازان در گروه‌های مورد مطالعه.....	۷۸
جدول (۴-۱۸): مقایسه میانگین رتبه‌های هر یک از موانع و محدودیت‌های ازدواج معلولین و جانبازان در گروه‌های مورد مطالعه.....	۸۱
جدول (۴-۱۹): مقایسه میانگین رتبه‌های هر یک از معیارهای انتخاب همسر معلولین و جانبازان در گروه‌های مورد مطالعه.....	۸۶
جدول (۴-۲۰): مقایسه میانگین رتبه‌های هر یک از عوامل تحکیم روابط زناشویی معلولین و جانبازان در گروه‌های مورد مطالعه.....	۸۹
جدول (۴-۲۱): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین متأهل مورد مطالعه بر حسب	

- ۹۱ وضعیت معلولیت همسر
 جدول (۴-۲۲): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین متأهل مورد مطالعه بر حسب تعداد
 ۹۲ فرزند
 جدول (۴-۲۳): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین متأهل مورد مطالعه بر حسب عامل
 ۹۵ شکل‌گیری ازدواج آنان
 جدول (۴-۲۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مجرد مورد مطالعه بر حسب علت
 ۹۷ مجرد
 جدول (۴-۲۵): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مجرد مورد مطالعه بر حسب
 ۹۸ وضعیت مطلوب همسر جهت ازدواج برای آنان
 ۹۹ جدول (۴-۲۶): مقایسه میانگین عزت نفس در گروه‌های مورد مطالعه
 جدول (۴-۲۷): ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی با انگیزدهای ازدواج جانبازان و
 معلولین در گروه‌های مورد مطالعه (بر اساس نتایج آزمون لگاریتم خطی)
 ۱۰۰ جدول (۴-۲۸): ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی با موانع و محدودیتهای ازدواج
 جانبازان و معلولین در گروه‌های مورد مطالعه (بر اساس نتایج آزمون لگاریتم خطی)
 ۱۰۳ جدول (۴-۲۹): ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی با معیارهای انتخاب همسر
 جانبازان و معلولین در گروه‌های مورد مطالعه (بر اساس نتایج آزمون لگاریتم خطی)
 ۱۱۰ جدول (۴-۳۰): ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی با عوامل تحکیم روابط زناشویی
 جانبازان و معلولین در گروه‌های مورد مطالعه (بر اساس نتایج آزمون لگاریتم خطی)
 ۱۱۴ جدول (۴-۳۱): ارتباط بین متغیرهای مورد بررسی با عوامل تحکیم روابط زناشویی

فهرست نمودارها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۵۷.....	نمودار (۱-۴): مقایسه میانگین سن گروههای مورد مطالعه
	نمودار (۲-۴): توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب وضعیت تأهل به تفکیک
۶۰.....	گروههای مورد مطالعه
	نمودار (۳-۴): توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب سطح تحصیلات به تفکیک
۶۲.....	گروههای مورد مطالعه
	نمودار (۴-۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین متأهل مورد مطالعه بر حسب
۶۵.....	وضعیت اشتغال
	نمودار (۵-۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب میزان درآمد
۶۸.....	ماهنامه
	نمودار (۶-۴): مقایسه میانگین مدت جانبازان یا معلولیت جانبازان و معلولین مورد
۷۲.....	مطالعه
	نمودار (۷-۴): توزیع فراوانی جانبازان و معلولین مورد مطالعه بر حسب نوع معلولیت
۷۳.....	و جانبازی
	نمودار (۸-۴): مقایسه میانگین سابقه کار کارکنان آسایشگاه جانبازان و معلولین